

**"IMOM BUXORIY VA TERMIZIY O'RTASIDAGI USTOZ VA SHOGIRDLIK
MUNOSABATLARI"****Shuhrat Sharipovich Murodov***Buxoro shahridagi 27-maktab internati
tarix fani o'qituvchisiman*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada islom ilm- fanining ikki buyuk yulduzi Imom Al- Buxoriy hamda uning shogirdi At- Termiziylarning islom ilm- fanidagi ulkan hissalarini va ustoz shogirdlik munosabatlari haqida fikr yuritiladi.*

Kalit so'zlar: *"Al-Jomi' as-Sahih", "Jomi' as-Sahih", din, islom ilm-fani, ilmiy va axloqiy ta'sir, ...*

Imom Buxoriy va Imom Termiziy islom tarixida o'zlarining muhim o'rinlarini egallagan buyuk hadis ulamolari hisoblanadi. Ularning ustoz va shogirdlik munosabatlari esa, islom ilm-fanini rivojlantirishda juda muhim rol o'ynagan.

Imom Al-Buxoriy (810-870) Buxoro shahrida tug'ilgan va u o'z davrining eng buyuk hadis ulamolari hisoblanardi. U ko'plab mamlakatlarni sayohat qilib, hadislarni to'plagan va ularni tanqidiy tahlil qilgan. "Al-Jomi' as-Sahih" kitobi Buxoriyning eng mashhur asari bo'lib, u islom tarixidagi eng muhim hadis to'planmalaridan biridir. Ushbu kitobda hadislarning qabul qilinish darajalari aniqlanib, eng ishonchli hadislar to'plangan. Buxoriy hadislarni tanqidiy tahlil qilishda o'ziga xos uslubni ishlab chiqqan. U hadisning mansabini, roviylarining ishonchligini va matnning to'g'riligini sinchkovlik bilan tekshirgan.

Imom at-Termiziy (824-892) Termiz shahrida tug'ilgan va u ham Buxoriy kabi ko'plab safarlar qilib, hadislarni to'plagan. "Jomi' as-Sahih" kitobi Termiziyning eng mashhur asari hisoblanadi. Uning kitobida hadislarning mavzusiga qarab tasniflangan. U hadislarni mavzuga ko'ra tasniflab, ularning isbotlari va qabul qilinish darajalarini aniqlab bergan.

Ustoz-Shogirdlik Aloqasi:

- **Imom Buxoriyning ta'siri:** Imom Termiziy Buxoriyning shogirdi bo'lib, ustozining ilmiy va axloqiy ta'siri ostida shakllangan. Buxoriyning "Al-Jomi' as-Sahih" kitobi Termiziyga katta ta'sir o'tkazgan va u o'zining "Al-Jomi' as-Sahih" kitobini yozishda Buxoriyning uslubidan foydalangan.

- **Shogirdning o'ziga xosligi:** Imom Termiziy Buxoriyning ta'limotlarini o'zlashtirib, shu bilan birga o'ziga xos uslub va ilmiy yondashuvlarni ishlab chiqqan. Uning "Jomi' as-Sahih" kitobi, Buxoriyning kitobidan keyin ikkinchi eng muhim hadis to'plami hisoblanadi.

- **Ilmni yoyish:** Imom Termiziy ustozining ilmni rivojlantirgan va keng tarqalishini ta'minlagan. U o'zining ilmiy safarlarida Buxoriyning ta'limotlarini boshqa mamlakatlarga ham olib bergan.

Imom Termiziy o'z ustozini Buxoriyga katta hurmat bilan qaragan. U o'zining kitoblarida doimo Buxoriyning tiligidan va ta'limotlaridan foydalanganini ta'kidlab o'tgan.

Buxoriy ham o'zining shogirdi Termiziyning juda qadrlagan. U Termiziyning ilmiy qobiliyatini tan olgan va uni o'z talabalari orasida e'tirof etgan.

Imom Buxoriy va Imom Termiziy o'rtasidagi ustoz va shogirdlik munosabatlari islom ilm-fanini rivojlantirishda muhim rol o'ynagan. Imom Al-Buxoriy va Imom at-Termiziy ikkalasi ham islom dinini o'rganish va rivojlantirishda muhim hissa qo'shgan. Ularning hadislarni to'plash, tanqidiy tahlil qilish va tasniflashda qo'llagan uslublari keyingi avlod ulamolariga namuna bo'lgan. Buxoriyning ta'siri Termiziyning ilmiy faoliyatini shakllantirgan, Termiziy esa Buxoriyning ilmini keng tarqalishini ta'minlagan. Ularning o'zaro hurmati va hamkorliklari islom dini va madaniyati rivojiga katta hissa qo'shgan. Ularning kitoblari bugungi kunda ham musulmonlarning hayotida muhim o'rin tutib, ularning iymonini kuchaytirishda va axloqiy tarbiyasini shakllantirishda katta rol o'ynaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. "Imom Termiziy " - IMOM BUXORIY XALQARO- ILMIY TADQIQOT MARKAZI
2. Nuriddin Atar: "Al- Imom At-Termiziy "

Professor-o'qituvchilar, talaba-yoshlarni jamiyatda olib borilayotgan ijtimoiy-siyosiy jarayonlardagi rolini kuchaytirish, innovatsion g'oyalarni amalga oshirish va takomillashtirish, shuningdek yoshlarning intellektual salohiyatini rivojlantirish va rag'batlantirish kabi ustuvor vazifalarini amalga oshirish hamda mazkur yo'nalishda ilmiy tadqiqot ishlarini faollashtirish, yoshlarimizning ma'naviy immunitetini kuchaytirish, ularning bo'sh vaqtini mazmunli o'tkazishda 5 ta muhim tashabbus muhim ahamiyat kasb etadi.

BOSH MUHARRIR:

Maqsudov Ulug'bek Qurbonovich

MAS'UL MUHARRIR:

Yusufjonov Quyoshbek Komiljon o'g'li

MAS'UL KOTIB: